

at arbejdsløsheden stadig er langt det største samfundsmæssige problem, men ikke desto mindre kan man i dag få indtryk af, hvis man læser aviser eller ser fjernsyn, at de største problemer i virkeligheden er mangelen på arbejdskraft, flaskehalsene, og at folk ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet. Og det betyder, at man i andre situationer ser, at arbejdsløse hænges ud som nogle, der ikke vil arbejde. Man kan jo altid finde en enkelt eller nogle få arbejdsløse, som ikke står til rådighed den dag, og derudfra slutter man så, at det gælder alle de arbejdsløse. Det vil altså sige, at en enkelt fjer bliver til en hel hønegård i den forbindelse.

Efter hvad jeg har fået oplyst i både a-kasser og fagforeninger, sker det i mange tilfælde, at arbejdsformidlingen henviser flere arbejdsløse til et bestemt job – mange flere end der skal ansættes – og det betyder, at en række af de mennesker af gode grunde ikke kan få jobbet, fordi der ikke er job til dem alle sammen.

Når der tales om flaskehalse, lyder det, som om der ikke er arbejdskraft til rådighed, og det er også rigtigt inden for nogle områder. Sygeplejersker, pædagoger og folkeskolelærere er der mangel på i dag, men det skyldes jo, at man ikke har uddannet dem i tide. Det skyldes, at der i den side af salen, som dengang sad ovre på regeringsbænkene, var en undervisningsminister, som ikke mente, man skulle uddanne folkeskolelærere, og som nedlagde en række seminarier, og man skulle heller ikke uddanne pædagoger, osv. Derfor har vi mangel på dem i dag, og derfor giver jeg undervisningsministeren ret i, at det er et kæmpearbejde, som er sat i gang. Det begyndte så småt under hans forgænger, men det er for alvor kommet i gang nu, fordi mangelen på folkeskolelærere i f.eks. Vestjylland er kæmpestor. Derfor er det efter vores opfattelse en af de vigtigste ting, regeringen har gjort, men vi mener fortsat, man kunne gå endnu videre ad den vej.

Andre områder, hvor der også kan komme problemer om nogle år, er nogle enkelte steder inden for visse fagområder; men det hænger også sammen med, at vi ikke har fået uddannet tilstrækkelig mange unge i tide. Ministeren nævnte ganske rigtigt, at der er færre, som ikke kan få en praktikplads, men ikke desto mindre er der alligevel ifølge de tal, vi lige har fået ovre fra ministeren – og muligvis er der nogle, der er endnu friskere end dem, jeg har til rådighed – f.eks. inden for jern og metal 11.000 unge, som ikke har fået en praktikplads. Det kan være, tal-

let er lidt lavere nu, men det er altså i en situation, hvor der er opsving, og i en situation, hvor man siger, der er mangel på arbejdskraft. Og det groteske er, at samtidig med at man hører arbejdsgivere tale om mangel på faglært arbejdskraft, er det sådan, at mange arbejdsgivere ikke påtager sig den forpligtelse at uddanne arbejdskraften.

Der er mangel på praktikpladser i Ringkøbing Amt, til trods for at man siger, man mangler arbejdskraft derude. Arbejdsgiveren står altså i mange tilfælde ikke til rådighed med hensyn til job og uddannelse, og jeg synes, at en af de helt afgørende ting i hele diskussionen om job og uddannelse er at sikre de rigtige uddannelsespladser. Det gælder inden for de videregående uddannelser, men det gælder i høj grad også inden for erhvervsuddannelserne, og i den forbindelse er det vigtigt at sikre, at de normale erhvervsuddannelser modtager så mange unge som overhovedet muligt. Vi kan ikke tvinge de unge til det, men man kan gøre det så attraktivt at være i disse uddannelser som overhovedet muligt.

I den forbindelse synes jeg også, det er noget beskæmmende, at til trods for – som ministeren også nævnte – at der er EGU-pladser i alle kommuner, som der skal være, er antallet af EGU-pladser meget lavt. Det vil sige, at samtidig med at vi taler om at lave 18-måneders-uddannelser, som vi ikke rigtig kan se fornuften i, bruges en række uddannelser, som vi allerede har, f.eks. EGU-uddannelsen, ikke i tilstrækkeligt omfang. Jeg ved ikke, hvordan vi kan gøre noget ved det, men jeg mener, at det bl.a. må være på kommunalt niveau, man må tage den forpligtelse mere alvorligt og sikre, at så mange som overhovedet muligt kommer ind.

Jeg ser ingen grund til at lave nye uddannelsesforløb, og jeg ved heller ikke præcis, hvad de 18 måneder bliver til. Men det afgørende er, at så mange som muligt tager de rigtige uddannelser. Selvfølgelig er en EGU-uddannelse også en rigtig uddannelse, fordi det helt klart er langt bedre, end hvis man ikke kommer igennem et uddannelsesforløb, og i den forbindelse vil jeg da også gerne kvittere over for regeringen og undervisningsministeren, som netop på de områder har gjort meget for at sikre, at den gruppe unge, som ikke får en uddannelse, sikres forskellige adgangsveje til den fri ungdomsuddannelse og udbygning af produktionsskoler og den slags ting.